

raSTEM u SPEKTRU

**Strateški plan
Djelovanja
2025. – 2028.**

Udruga raSTEM u SPEKTRU

<https://ww.rastemuspektru.hr>

rastemuspektru@gmail.com

Rimski put 31, Lukarišće

10370 – Dugo Selo

MALI ZNAJSTVENICI

Udruga raSTEM u SPEKTRU izradila je ovaj Strateški plan razvoja za razdoblje od 3 godine kako bi odredila jasne smjernice razvoja i osigurala održivost svojih aktivnosti. Plan se temelji na potrebama društvene, lokalne i nacionalne zajednice, uz poseban naglasak na unaprjeđenje kvalitete života djece i osoba s poremećajem iz spektra autizma te njihovih obitelji.

Ovaj Strateški plan odnosi se na razdoblje od 2025. do 2028. i obuhvaća ključne strategije i ciljeve koje udruga planira ostvariti u naredne tri godine. Fokus je stavljen na kontinuirani razvoj programa i inkluzivnih aktivnosti, te na jačanje kapaciteta udruge za pružanje podrške obiteljima koje se suočavaju s izazovima u pristupu specijaliziranim uslugama.

S obzirom na to da Udruga raSTEM u SPEKTRU prema Statutu ima dva cilja djelovanja, drugi cilj, popularizacija znanosti, provodi se kroz kontinuirani program „Mali Znanstvenici“. Program će se kontinuirano unapređivati i razvijati kako bi djeca i mladi u našoj zajednici imali pristup raznovrsnijim sadržajima i aktivnostima povezanim s popularizacijom znanosti. Cilj programa je smanjenje stigme prema prirodnim znanostima te poticanje većeg broja mladih na odabir karijera u STEM području.

Kao sastavni dio Strateškog plana, izrađivat će se godišnji Operativni planovi koji će sadržavati konkretne aktivnosti, okvirne vremenske rokove i podjelu odgovornosti kako bi se osigurala učinkovita realizacija strateških ciljeva.

U Dugom Selu, 20. prosinac 2024.

Andreja Jarić

VIZIJA:

Naša vizija je stvaranje društva koje prepoznaje, poštuje i uvažava jedinstvenost svakog pojedinca, bez obzira na njihove sposobnosti. Težimo svijetu u kojem inkluzivnost i razumijevanje postaju osnovne vrijednosti, a osobe iz spektra autizma imaju jednake prilike za sudjelovanje u svim aspektima života, od obrazovanja i zapošljavanja do društvenih aktivnosti.

Programi popularizacije znanosti, poput „Malih Znanstvenika“, „Znanstvenog dana“ i „Escape Science“ aktivnosti, usmjereni su na približavanje znanosti djeci i mladima kroz interaktivne i kreativne sadržaje. Ovi programi potiču znatiželju, istraživački duh i ljubav prema STEM području te pomažu u razbijanju predrasuda o prirodnim znanostima. Kroz ove aktivnosti djeca i mladi dobivaju priliku za neformalno učenje, razvijanje praktičnih vještina i kreativno izražavanje, čime doprinosimo njihovom osobnom rastu i razvoju budućih generacija stručnjaka u znanosti i tehnologiji.

Kroz osnaživanje zajednice i jačanje kapaciteta Udruge, želimo postati vodeći centar podrške, edukacije i inovacija za osobe iz spektra autizma, ali i za djecu i mlade zainteresirane za znanost, čime stvaramo temelje za inkluzivno i prosperitetno društvo.

MISIJA:

Naša misija je poboljšati kvalitetu života osoba iz spektra autizma i njihovih obitelji te približiti znanost djeci i mladima kroz:

- Podršku: Individualizirane programe koji odgovaraju specifičnim potrebama i talentima osoba iz spektra autizma
- Edukaciju: Pružanje znanja i vještina roditeljima, skrbnicima i stručnjacima kako bi mogli pružiti što bolju podršku
- Popularizaciju znanosti: Razvijanje programa poput „Malih Znanstvenika“, „Znanstvenog dana“ i „Escape Room“ aktivnosti, koji potiču istraživački duh, kreativnost i interes za STEM područje kod djece i mladih
- Zajedništvo: Razvoj inkluzivnog okruženja u kojem svaka osoba može doprinijeti i osjetiti pripadnost
- Promicanje prava: Zalaganje za osiguranje jednakih prilika i zaštitu prava osoba iz spektra autizma

VRIJEDNOSTI I NAČELA:

- Inkluzivnost
- Transparentnost
- Empatija
- Neovisnost
- Inovativnost
- Suradnja
- Odgovornost
- Stručnost
- Javnost
- Nefitnost
- Održivost
- Demokratski ustroj

CILJEVI UDRUGE:

- **Popularizacija znanosti i edukacije:** Program "Mali Znanstvenici" približava STEM područja djeci i mladima kroz interaktivne radionice i aktivnosti koje potiču istraživački duh, kreativnost i inovativnost. Cilj je potaknuti mlade na razvoj interesa za znanost i tehnologiju te im pružiti priliku za neformalno i praktično učenje
- **Promicanje i poticanje istraživačkog rada i inovativnosti:** Pružanje prilika za djecu i mlade da razviju svoje vještine i talente kroz kreativne i znanstvene projekte
- **Unaprjeđenje kvalitete života osoba iz spektra autizma i njihovih obitelji:** Pružanje podrške, uključivanje u zajednicu, organizacija edukativnih programa i borba protiv stigmatizacije
- **Integracija osoba iz spektra autizma:** Uključivanje osoba iz spektra autizma u širu društvenu zajednicu kroz edukaciju, senzibilizaciju i uklanjanje prepreka za sudjelovanje
- **Osiguravanje prava osoba iz spektra autizma:** Zalaganje za jednak pristup obrazovanju, zapošljavanju i društvenim aktivnostima te zaštitu od diskriminacije
- **Suradnja na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini:** Razmjena iskustava, znanja i resursa s drugim organizacijama i institucijama kako bi se osigurala što bolja podrška i razvoj programa

**MALI
ZNAJSTVENICI**

PODRUČJE DJELOVANJA:

- Promicanje ljudskih prava osoba s poremećajem spektra autizma i borba protiv diskriminacije
- Integracija osoba s poremećajem spektra autizma u društvenu zajednicu
- Pružanje savjetodavne podrške osobama s poremećajem spektra autizma
- Unaprjeđenje kvalitete života kroz terapijske i inkluzivne aktivnosti
- Promicanje inkluzivne kulture i zajedničkih aktivnosti koje povezuju osobe s poremećajem spektra autizma s ostatkom zajednice
- Razvijanje suradnje s lokalnim, nacionalnim i međunarodnim institucijama, organizacijama i pojedincima
- Promicanje istraživačkog rada i inovacija u znanstvenim područjima
- Organizacija edukativnih programa i aktivnosti za djecu, mlade i odrasle.
- Očuvanje i promicanje kulturne baštine kroz edukativne i kreativne aktivnosti
- Podizanje svijest o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti za očuvanje prirodnih resursa
- Razvoj i popularizacija STEM područja među djecom i mladima kroz provođenje programa koji potiču interes za znanost

PODRUČJE DJELOVANJA (prema registru udruga):

- Ljudska prava
- Međunarodna suradnja
- Socijalna djelatnost
- Obrazovanje, znanost i istraživanje
- Zaštita okoliša i prirode
- Tehnička kultura

KORISNICI:

Djeca, obitelji, roditelji, djeca s teškoćama, mladi, građani, roditelji djece s teškoćama, volonteri, odgojno-obrazovne ustanove, učenici

ČLANOVI:

Udruga trenutno ima 22 člana (obitelji).

**MALI
ZNAJSTVENICI**

TIJELA UPRAVLJANJA:

- **SKUPŠTINA**
- **PREDSJEDNICA**
- **UPRAVNI ODBOR**

Temeljem Statuta udruge, a sukladno Zakonu o udrugama tijela upravljanja udruge su: predsjednik, upravni odbor i skupština.

Ovlaštena osoba za zastupanje udruge je predsjednica i bira se na mandat od 5 godine.

Upravni odbor i Skupštinu čine tri člana Udruge. Ostali aktivni članovi imaju mogućnost podnošenja zahtjeva za sudjelovanje na sjednicama Skupštine, uz prethodno odobrenje Upravnog odbora.

POVIJEST UDRUGE:

Udruga raSTEM u SPEKTRU osnovana je u srpnju 2023. godine s ciljem popularizacije znanosti među djecom i mladima te promicanja prava i unaprjeđenja kvalitete života osobama s poremećajem spektra autizma i njihovim obiteljima. Unatoč kratkom postojanju, Udruga je ostvarila niz značajnih projekata i programa, uključujući edukativne radionice poput programa „Mali Znanstvenici“, koji je približio STEM područje djeci i mladima kroz interaktivne aktivnosti, te aktivnosti „Znanstveni dan“ i „Escape Room“ koje su potaknule znatiželju i istraživački duh među sudionicima.

Organizirane su inkluzivne radionice koje su poticale druženje i razumijevanje između djece urednog razvoja i djece s poteškoćama, a ostvarena je i suradnja s lokalnim zajednicama i institucijama radi promicanja inkluzije. Poseban uspjeh postignut je u pregovorima s Ministarstvom znanosti i obrazovanja u listopadu 2024. godine, gdje je osigurana podrška u obliku pomoćnika u nastavi za djecu iz spektra autizma, čime je otvoren put prema pravednijem obrazovnom sustavu. Udruga nastavlja s radom na razvijanju novih programa i projekata, stvarajući inkluzivno i podržavajuće okruženje za sve članove društva.

DOSADAŠNJA POSTIGNUĆA:

Projekt: "Obilježavanje Svjetskog dana svjestnosti o autizmu"

- **Opis:** Edukativne i promotivne aktivnosti povodom Svjetskog dana svjestnosti o autizmu, uključujući izložbe, govore i postavljanje komunikacijskih ploča
- **Ciljevi:** Senzibilizacija javnosti, smanjenje stigmatizacije i promocija inkluzivnog obrazovanja
- **Postignuća:** Uspješno održana izložba radova članova udruge, postavljanje prve komunikacijske ploče i aktivno sudjelovanje zajednice u obilježavanju

Projekt: "Ploče za raznolikost i razumijevanje"

- **Opis:** Postavljanje komunikacijskih ploča za potpomognutu komunikaciju na dječjim igralištima
- **Ciljevi:** Pružanje podrške osobama s PSA u izražavanju potreba i poticanje socijalne interakcije
- **Postignuća:** Razvoj prototipa ploča, uključivanje zajednice u testiranje i implementaciju te podizanje svijesti o komunikacijskim potrebama djece s PSA

Projekt: "Božićna zajednica"

- **Opis:** Organizacija kreativnih radionica za izradu božićnih ukrasa i čestitki, uz uključivanje djece urednog razvoja i šire javnosti
- **Ciljevi:** Razvoj fine motorike, poticanje senzorne integracije i stvaranje inkluzivnog okruženja
- **Postignuća:** Aktivno sudjelovanje 48 djece, uključivanje lokalnih stručnjaka i volontera te promocija inkluzije kroz medijske kanale

Projekt: "Blagdansko veselje za obitelji djece s poremećajem spektra autizma"

- **Opis:** Projekt "Blagdansko veselje" ima za cilj uljepšati božićne blagdane obiteljima djece iz spektra autizma koje se suočavaju s brojnim svakodnevnim izazovima
- **Ciljevi:** Osigurati blagdanske pakete za najmanje 25 obitelji, promovirati osjećaj zajedništva i solidarnosti te podići svijest o izazovima s kojima se obitelji djece iz spektra autizma suočavaju
- **Aktivnosti:** Prikupljanje sredstava i donacija, priprema i pakiranje blagdanskih paketa uz pomoć volontera te njihova distribucija članovima

MALI ZNANSTVENICI

- **Postignuća:** Projekt je omogućio podjelu više od 25 paketa obiteljima s djecom iz spektra autizma

Program: "Mali Znanstvenici"

- **Opis:** Kontinuirani program popularizacije znanosti koji se provodi tijekom vremenskog razdoblja od 9 mjeseci, jednom tjedno u trajanju od 90 minuta. Program obuhvaća širok raspon tema i prirodoslovnih zakonitosti, osmišljen na način da djeca vlastitim djelovanjem stvaraju i otkrivaju elemente znanstvenih zakonitosti, čineći ga lako shvatljivim i prilagođenim njihovim uzrastima
- **Ciljevi:** Razviti istraživački duh, potaknuti interes za znanost i tehnologiju te pružiti priliku za neformalno i praktično učenje
- **Postignuća:** Održano više od 30 termina aktivnosti s aktivnim sudjelovanjem djece i mladih, uključivanje lokalnih stručnjaka i jačanje interesa za znanost među mladim generacijama

Projekt: "Znanstveni dan"

- **Opis:** Kroz program popularizacije znanosti organizirano je događanje pod nazivom "Znanstveni dan" u Dugom Selu. Događanje uključuje interaktivne aktivnosti, predavanja i eksperimente na otvorenom, usmjerene na poticanje javnog interesa za znanost i tehnologiju, razbijanje stereotipa o znanosti te povezivanje znanstvene zajednice s lokalnom javnošću
- **Ciljevi:** Popularizirati znanost među djecom, mladima i širom javnošću, potaknuti interes za STEM područja, približiti teoriju praksi kroz stvarne primjere, te promicati kritičko razmišljanje, rješavanje problema i suradnju kroz interaktivno učenje. Organizacija besplatnih znanstvenih radionica za škole i vrtiće. Provođenje eksperimenata na otvorenom uz sudjelovanje znanstvenika, studenata i suradnika, uključujući pokazne eksperimente dostupne široj javnosti
- **Postignuća:** Aktivno sudjelovanje s oko 120 djece - Projekt je pridonio povećanju javnog interesa za znanstvena zanimanja, ojačao vezu između znanstvene zajednice i lokalne javnosti te pružio djeci i mladima priliku za praktično istraživanje znanosti u pristupačnom i zabavnom okruženju

Projekt „Escape Science“

- **Opis:** Projekt aktivnosti Escape Room-ova ima za cilj popularizaciju znanosti kroz interaktivnu i edukativnu formu zabave. Sudionici rješavaju zadatke i zagonetke koje su temeljene na znanstvenim principima kako bi otkrili tajne i "pobjegli" iz sobe. Escape Room aktivnosti omogućuju praktično učenje kroz timski rad, kritičko razmišljanje i primjenu znanstvenih znanja
- **Ciljevi:** Promicati interes za prirodne znanosti i STEM područja, razvijati kognitivne i socijalne vještine sudionika, omogućiti inkluzivno sudjelovanje djece i mladih različitih sposobnosti, kreirati aktivnosti koje mogu biti prilagođene specifičnim temama i važnim datumima
- **Postignuća:** Projekt „Escape Science“ koristi interaktivne aktivnosti i zabavu kako bi popularizirao znanost, razvijao STEM vještine, poticao timski rad i uključivost, te omogućio praktično učenje kroz rješavanje znanstvenih zagonetki

Pregovori s Ministarstvom obrazovanja - MZOM

- **Opis:** Aktivno sudjelovanje u pregovorima s Ministarstvom znanosti i obrazovanja radi osiguravanja podrške za djecu s PSA u obrazovnom sustavu
- **Ciljevi:** Osigurati pravo na pomoćnike u nastavi za djecu iz spektra autizma i poboljšati uvjete obrazovanja
- **Postignuća:** Postignut dogovor o dodjeli pomoćnika u nastavi, što predstavlja značajan korak u inkluziji i podršci djece s posebnim potrebama

ČLANSTVA:

Udruga je članica Saveza Udruga za Autizam Hrvatske (SUZAH)

GEOGRAFSKO PODRUČJE DJELOVANJA:

Grad Dugo Selo, Zagrebačka Županija, Republika Hrvatska

STRATEŠKI CILJEVI

1. Pružanje podrške osobama iz spektra autizma i njihovim obiteljima
2. Promicanje uključenosti i smanjenje stigmatizacije osoba iz spektra autizma
3. Edukacija zajednice i stručnjaka o spektru autizma
4. Osiguranje prava i zaštite osoba iz spektra autizma
5. Razvoj infrastrukturnih kapaciteta za terapijske i inkluzivne aktivnosti
6. Stvaranje edukativnih prilika za volontere i studente

KLJUČNE AKTIVNOSTI

- 1. Pomoć i podrška osobama iz spektra autizma**
  - Organizacija terapijskih i edukativnih programa prilagođenih ind. potrebama
  - Pružanje resursa i savjetovanja obiteljima kako bi bolje razumjeli potrebe svojih članova
- 2. Unaprjeđenje kvalitete života**
  - Organizacija susreta, radionica i društvenih događanja za jačanje međusobne podrške
  - Suradnja s lokalnim institucijama za razvijanje inkluzivnih aktivnosti
- 3. Razvoj infrastrukturnih kapaciteta**
  - Izgradnja senzorne sobe ili inkluzivne igraonice
  - Stvaranje prilagođenog prostora za terapijske tretmane za osobe s PSA i druge osobe sa senzornim teškoćama
  - Uređenje prostora s edukativnim i interaktivnim materijalima za poticanje razvoja senzorne integracije i socijalnih vještina
  - Suradnja s lokalnim vlastima i zajednicom za financiranje i implementaciju projekta
- 4. Osiguranje prava osoba iz spektra autizma**
  - Pružanje pravnog savjetovanja u slučajevima diskriminacije
  - Edukacija obitelji o pravima osoba iz spektra autizma
- 5. Edukacija i osnaživanje volontera i studenata**
  - Stvaranje prilika za praktičnu edukaciju studenata i budućih terapeuta kroz rad s osobama s poremećajem spektra autizma
  - Organizacija programa stručne prakse i mentorskog vodstva za volontere i edukatore
- 6. Senzibilizacija društva**
  - Provedba javnih kampanja za podizanje svijesti o spektru autizma
  - Organizacija javnih događanja koja promiču razumijevanje i inkluzivnost

**MALI
ZNAJSTVENICI**

7. Podrška obiteljima

- Organizacija grupa podrške za razmjenu iskustava i pružanje emocionalne potpore
- Edukacija prijatelja i zajednice kako pružiti podršku obiteljima

8. Popularizacija znanosti

- Provedba programa "Mali Znanstvenici" kroz radionice koje potiču istraživački duh i kreativnost
- Razvoj novih STEM aktivnosti prilagođenih različitim dobnim skupinama.
- Organizacija događanja i aktivnosti za promociju aktivnosti kako bi se potaknula veća uključenost djece i mladih

VREMENSKI OKVIR PROVEDBE

Strateški plan predviđen je za sljedeće tri godine djelovanja Udruge raSTEM u SPEKTRU.

- **Kratkoročni projekti:** Aktivnosti koje se provode iz dana u dan, poput edukacija, podrške obiteljima i senzibilizacije javnosti
- **Dugoročni projekti:** Inicijative koje zahtijevaju više planiranja i resursa, poput izgradnje senzorne sobe i osiguravanja dodatnih prava za članova

RESURSI I PARTNERSTVA

- Suradnja s lokalnim institucijama, školama i centrima za rehabilitaciju
- Uključivanje stručnjaka iz područja edukacije, terapije i prava
- Financijska sredstva putem donacija, projekata i javnih poziva

PRAĆENJE I EVALUACIJA

- Redovita analiza uspješnosti programa putem anketa i povratnih informacija
- Izveštavanje članova udruge i javnosti o rezultatima aktivnosti
- Prilagodba programa temeljem prikupljenih podataka

**MALI
ZNAJSTVENICI**

ZAKLJUČAK

Strateški plan Udruge raSTEM u SPEKTRU predstavlja smjer i okvir za unaprjeđenje kvalitete života osoba iz spektra autizma te razvoj podržavajuće zajednice koja prepoznaje njihovu vrijednost i potencijal. Kroz predanost inkluziji, edukaciji i zajedništvu, plan postavlja temelje za konkretne promjene koje će omogućiti osnaživanje pojedinaca, obitelji i društva u cjelini. Zajedničkim naporima svih sudionika, cilj je stvoriti bolje uvjete za svakodnevni život, učenje i rad osoba iz spektra autizma te promovirati društvo koje njeguje raznolikost i pruža prilike svima. U okviru strateškog plana Udruge raSTEM u SPEKTRU, posebna pozornost posvećena je programu popularizacije znanosti 'Mali Znanstvenici', koji kroz interaktivne i obrazovne aktivnosti nastoji pobuditi interes djece i mladih za prirodne znanosti i STEM područja. Program doprinosi stvaranju inkluzivnog okruženja koje omogućava svim sudionicima, bez obzira na njihove različite sposobnosti, sudjelovanje u znanstvenim istraživanjima i aktivnostima. Kroz ove aktivnosti želimo smanjiti stigmatu prema karijerama u prirodnim znanostima te potaknuti razvoj novih generacija koje će prepoznati potencijal i važnost ovih karijera u društvu. Nastavkom suradnje s obrazovnim institucijama i zajednicama, Udruga će dalje raditi na jačanju svijesti o važnosti STEM edukacije i stvaranju uvjeta za ravnopravno sudjelovanje svih pojedinaca, uključujući one s autizmom, u znanstvenim i obrazovnim inicijativama.